Maandag 26 Augustus 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4894

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeetster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Aneta voorziet spoedig einde Indonesische besprekingen

Lord Killearn als derde Britse bemiddelaar onderzoekt toestanden

Nederlandse troepenopleiding in Ardennen.

EINDE IN ZICHT.

door
Robert Kiek,
Batavia.

Op het ogenblik worden voorbereidingen getroffen voor wat misschien zal zijn de eindphase van de Nederlands-Indonesische besprekingen, die negen maanden geleden begonnen, maar nog niet tot een overeenkomst hebben geleid.

De Nederlanders hebben getoond bereid te zijn de Indonesische republiek te erkennen, maar de beide groepen hebben nog geen overeenkomst over de uitgestrektheid van het gebied noch over de basis, waarop de toekomstige betrekkingen met Nederland gevestigd zullen zijn.

Sjahrir is naar Djokjakarta vertrokken om de reconstructie van zijn cabinet te voltooien.

De biezondere commissaris van Zuid-Oost-Azië Lord Killearn zal van Singapore naar Batavia vertrekken, de nieuwe Nederlandse Commissie-Generaal wordt begin September verwacht.

In Republikeinse kringen meent men dat het nieuwe cabinet meer op de voorgrond tredende personaliteiten zal omvatten. Zij verklaarden dat Sjarifoedin de rechterhand van Sjahrir en Minister van Landsverdediging van het vorige kabinet Minister van Propaganda zal worden. Dit zou er op wijzen, dat de propaganda voor de republiek versterkt zal worden.

Sjahrir heeft een nieuw licht geworpen op de zending van Lord Killearn toen hij bekend maakte, dat bij het overhandigen van de Indonesische tegenvoorstellen aan Dr. Van Mook door hem werd voorgesteld, dat verdere besprekingen begunstigd konden worden door de aanwezigheid van een neutraal waarnemer. Volgens Sjahrir liet Dr. Van Mook weten, dat hij een voorstander was van dit voorstel. Het is helemaal niet zeker, dat Lord Killearn bereid zal zijn de beide partijen nader tot elkaar te brengen. Noch de Nederlanders noch de Indonesiërs hebben hem gevraagd dit te doen.

Men neemt hier aan dat zijn bezoek aan Batavia vooral bedoeld is om zich op de hoogte te stellen van de situatie en dat hij daarna zal beslissen of zijn tussenkomst al dan niet gewenst is. Waarschijnlijk zal hij geen gelegenheid hebben de Republikeinse leiders te ontmoeten, daar Sjahrir gedurende een week in het buitenland zal vertoeven. Mocht de Britse commissaris er toe besluiten deel te nemen aan de conferentie, dan zal deze waarschijnlijk gehouden worden aan boord van een Brits oorlogsschip onder de kust van Java.

Dit zou de derde Britse bemiddelaar zijn; in November trachtte Generaal Christison tevergeefs opheldering te brengen in de politieke situatie. De vorige winter probeerde Lord Inverchapel het eveneens, maar zonder resultaat. Na de bijeenkomsten onder voorzitterschap van Lord Inverchapel ging een Indonesische afvaardiging naar Nederand, maar keerde teleurgesteld weer. Even teleurgesteld waren de Nederlanders toen Sjahrir zijn tegenvoorstellen indiende, waarbij bleek dat de basis was ingekrompen. Sedert Juni is practisch geen contact meer geweest tussen beide partijen wat grotendeels te wijten is aan 1) de crisis in de republiek, waaronder ook valt de ontvoering van Sjahrir en de beweerde aanslag op het gezag van Soekarno; 2) de vorming van een nieuwe Nederlandse Regering en 3) het wetsontwerp tot instelling van een commissie-Generaal met grote volmacht voor Nederlands-Indië.

Sjahrir verklaarde, dat indien een bijeenkomst onder toezicht van Lord Killearn mocht plaats hebben, deze tot beslissende resultaten zou kunnen leiden vooral wanneer de Nederlanders hun politiek flink omlijnen en geen langdurige en gedetallleerde besprekingen met de Nederlandse Regering nodig zijn (Batavia, Aneta, (AP) 26.8).

GEVECHTEN IN SOERABAIA.

Nederlandse Mariniers hebben aan de TRI zware verliezen opgelegd en 700 gevangenen gemaakt, waartegenover twee Nederlanders sneuvelden en vier verwondingen opliepen. Dit was de derde schermutseling tussen Nederlandse Mariniers en TRI-troepen binnen tien dagen. Volgens het blad de „Nieuwe Courant" zouden verscheidene honderden Indonesiërs gedood zijn bij de zuivering van de Westerlijke buitenwijken van Soerabaia. Van Nederlandse zijde wordt gemeld, dat de majoor van de TRI, die de troepen leidde, papieren bij zich droeg, waaruit bleek dat hij een officier was in dienst van de Japanners sedert 1943. Hij was in het bezit van een samurai-zwaard toen hij gevangen genomen werd (Aneta, Soerabaia, 26.8).

WENSEN T.A.V. COMMISSIE-GENERAAL.

In officiële Nederlandse kringen betwist men de uitlating alsof tot nu toe geen duidelijke politieke lijn zou zij ngevolgd en men wijst erop, dat het beginsel van een eventuele Indonesische autonomie vastgelegd werd in Dr. Van Mooks nota van 10 Februari. Inmiddels hebben politieke organisaties een nieuwe bedrijvigheid aan de dag gelegd. De Indonesische Nationale Concentratie heeft vlugschriften verspreid, waarin beroep wordt gedaan op alle vredelievende volken, de Verenigde Naties en op Nederland, teneinde alle meningsverschillen uit de weg te ruimen en een Indonesische Republiek te stichten.

Het doel dezer organisatie zou zijn te helpen in het oplossen van de meningsverschillen tussen de vrijheidslievende Indonesiërs om een sterk en verenigd Indonesië op te bouwen. De afdeling Soerabaia van de Democratische Vereniging van Indonesië heeft een telegram gezonden aan Minister Mr. Jan A. Jonkman teneinde de Regering voor te stellen een Indonesiër en een Chinees op te nemen in de Commissie-Generaal. Ook werd gevraagd Prof. Ir. Willem Schermerhorn er niet in op te nemen. Twintig Chinese organisaties kwamen bijeen in Soerabaia en besloten geen deel te nemen aan de voorgestelde bijeenkomst te Pangkalpinang, die in September gehouden wordt, en bedoeld is als consultatie van de Nederlands Indische regering en verschillende groepen van de bevolking. De Chinezen willen een onzijdige positie innemen en zijn bevreesd, dat deelneming aan de besprekingen een nadelige invloed zou kunnen hebben op de betrekkingen van de Chinezen met de Indonesiërs in het binnenland (Aneta, Batavia 26.8).

KILLEARN HEDEN NAAR BATAVIA.

Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken maakte Zondagnacht het volgende communiqué bekend:

Lord Killearn, biezonder Commissaris voor Zuid-Oost-Azië, zal waarschijnlijk op 26 Augustus van Singapore naar Batavia vertrekken teneinde een kort bezoek te brengen. Het doel van dit bezoek is informeel voorafgaandelijke besprekingen te voeren om na te gaan welke vooruitzichten er zijn voor een spoedige hervatting van de onderhandelingen tussen de Nederlandse autoriteiten en de Indonesiërs" (Aneta, Londen, 26.8).

Nederlandse mening erover.

Een woordvoerder van de Nederlands-Indische Regering verklaarde Zaterdag, dat het bezoek van Lord Killearn alleen bedoeld is als een onderzoek van de toestand. Daarna zal hij verslag uitbrengen over de raadzaamheid zijn diensten aan te bieden bij de onderhandelingen.

Dezelfde woordvoerder verklaarde dat Dr. Van Mook Sjahrir uitnodigde tot een bespreking voor de Malino-conferentie plaats had. Sjahrir antwoordde toen, dat hij het nut van een dergelijke bijeenkomst niet kon inzien op dat ogenblik. Het Britse Consutaalt-Generaal deelde Zaterdag mede, dat Lord Killearn Maandag verwacht werd teneinde deel te nemen aan de voorbereiding van de besprekingen tussen Nederlanders en Indonesiërs vooral met het oog op de spoedige aankomst van de Nederlandse Commissie-Generaal (Aneta, Batavia, 26.8).

ONVOLDOENDE RIJST.

Het Zuid-Oost-Azië Commando schatte — op grond van waarneming uit de lucht, dat de totale hoeveelheid rijst voor de consumptie van Java en Madoera 3.900.000 metrieke ton bedraagt. De bevoking van Java en Madoera wordt geschat op 47.000.000, zodat 88,3 kilo per kop en per jaar ter beschikking zouden zijn. Het Economische weekblad, dat de bevolking op 50.000.000 schat, verklaart, dat de voorraden onvoldoende zijn (Aneta, Batavia, 26.8).

GAAT HET MELKMEISJE HALEN.

Jonkheer D. C. Roell, directeur van het Amsterdamse Gemeentemuseum, vertrekt binnenkort naar de Verenigde Staten teneinde de verschillende kostbare Nederlandse schilderijen, waaronder „Het Melkmeisje van Vermeer" en twee schilderijen van Frans Hals — welke sedert 1939 in de Verenigde Staten verborgen waren — terug te halen (Aneta, Amsterdam, 26.8).

BEST GEORGANISEERD.

De Noordamerikaanse vicepresident van de Shell, Generaal James Doolittle, verklaarde Zaterdag, dat de KLM een van de best georganiseerde ondernemingen van de wereld is, en een voorname rol speelt in de heropbouw van het internationaal burgerlijk Luchtvaartnet (Aneta, Amsterdam, 26.8).

GUERILLA WOEDT OP BALI

Partisanen in actie.

Op Bali wordt nog steeds gevochten. Een groep republikeinen heeft zich in de bergen teruggetrokken en onder leiding van Ngoerah Rai, die voor de Japanse inval luitenant bij het Nederlands-Indische leger was, zetten deze partisanen de strijd tegen de Nederlandse troepen voort.

Ngoerah Rai stamt uit een Maleis vorstengeslacht. Tijdens de Japanse bezetting heeft hij een belangrijk aandeel gehad in de ondergrondse strijd tegen Nippon. Zijn gedrag stak gunstig af tegen dat van sommige Balische vorsten, die den Japanner arbeidskrachten leverden en die persoonlijk de dessa afzochten naar jonge meisjes voor de Japanse soldatenbordelen.

Ngoerah Rai, die de strijd tegen de Nederlandse overmacht op intelligente en dappere wijze voortzet, geniet dan ook bij velen diep respect. Met een paar honderd man, onder wie zich een aantal Javanen en een paar Japanners bevinden, voert hij een guerillastrijd, die sterk tot de verbeelding spreekt. 's Nachts laat hij hier of daar landmijnen onder de weg leggen. De veldtelefoon, waarvan de Nederlandse posten gebruik maken wordt afgetapt door zijn handlangers. Men moet zelfs aannemen, dat Ngoerah Rai over Radiozendertjes beschikt, waarmede hij contact met Java onderhoudt. De guerilla's leggen hinderlagen, waar zij de patrouilles van het Koninklijk Nederlands Indische Leger trachten te lokken.

Waarom blijven deze mensen doorvechten tegen een overmacht die hen na kortere of langere tijd zeker verpletteren moet? Met het oog op hun ravitaillering zijn zij telkens gedwongen uit de bergen naar de lager gelegen dessa's af te dalen. Meestal schijnen zij dan door de bevolking aan voedsel geholpen te worden. Dat doet men uit angst! zegt men van Nederlandse zijde. Maar hoe kwam het dan, dat Nederlandse guerillastrijders in de Japanse tijd zelden geholpen, maar vaak aan den Jap werden uitgeleverd? Ook thans komt het meermalen voor, dat de bevolking het Nederlandse gezag of de met ons samenwerkende vorsten laat waarschuwen, wanneer republikeinse guerilla's in de omgeving gesignaleerd worden. Maar Ngoerah Rai en zijn mannen zouden de strijd niet zo lang hebben kunnen volhouden, indien zij niet op de sympathie van een deel der bevolking zouden kunnen rekenen. Deze hulp uit de dessa geeft hun blijkbaar een krachtige morele steun.

Voor de Republiek is het essentieel, dat de strijd op Bali voortgezet wordt, omdat zij er voortdurend op uit is te bewijzen, dat de republikeinse revolutie niet een zaak is, die zich tot Java beperkt. Op Java heeft men dan ook alle jongelui, die afkomstig zijn van de Kleine Soenda Eilanden, in een militaire eenheid saamgebracht. Deze manschappen zijn in unifom gestoken en in het nachtelijk duister probeert men hen per prauw over Straat Bali heen te zetten. De lange kustlijn maakt het moeilijk, dergelijke pogingen steeds te verhinderen.

Het Binnenlands Bestuur op Bali spant intussen alle krachten in om de tegenstellingen te verzoenen en de bevolking duidelijk te maken, dat het volkomen overbodig is door burgeroorlog en geweld een politiek resultaat af te dwingen, dat door redelijk overleg verkregen kan worden. Daarbij stuit men op twee moeilijkheden. Men moet het wantrouwen van de bevolking trachten te overwinnen, terwijl men tegelijkertijd moet pogen te voorkomen, dat de troepen van het KNIL — en dan in het biezonder weer de Ambonnezen — in hun ijver om rust en orde te handhaven, zich niet te buiten gaan aan daden, die de woede van de bevolking opwekken, in plaats van haar te kalmeren.

DE BEUL VAN TJIDENG VOOR ZIJN RECHTERS.

Tijdens het proces te Batavia tegen den oorlogsmisdadiger Sonei is het onderzoek begonnen naar de rol, die verdachte heeft gespeeld in het vrouwenkamp te Tjideng.

Allereerst werd een verklaring van Dr. Veenbaas voorgelezen, waarin Sonei als het prototype van den blankenhater wordt aangeduid. Zijn bedoeling was om de blanken zo veel mogelijk te vernederen. Dr. Veenbaas heeft in zijn rapport vastgesteld, dat Sonei voor het uitbreken van diverse ziekten en verschillende sterfgevallen door mishandeling aansprakelijk is. Sonei is niet ingegaan op de protesten, die Dr. Veenbaas daartegen heeft ingebracht. De verklaring geeft voorbeelden van verschillende mishandelingen, die soms zonder reden plaats vonden, terwijl vrouwen en meisjes herhaaldelijk uren lang in de zon op appèl moesten staan, soms van 19 tot 24 uur of van 13.30 tot 23 uur. Daarbij moesten zelfs de zwakken en de zieken aanwezig zijn. Sonei gaf na voorlezing van de verklaring toe, dat hij vrouwen en kinderen had geslagen, doch noemde de verklaring schromelijk overdreven. Het proces duurt voort.

DE MARINEBEGROTING.

Na de indiening bij de Tweede Kamer van de begroting voor het Departement van Marine is gebleken, dat voor verschillende onderwerpen nog gelden nodig zullen zijn. Ook kon een post aanzienlijk worden verminderd.

Door deze wijzigingen wordt het totaal bedrag der begroting gebracht van ƒ 326.008,331 op ƒ 448.012.646

CHINEES OUD-MINISTER TOT ABT GEWIJD.

Dezer dagen heeft in de St. Andreas-abdij te Brugge de plechtige abtswijding plaats gehad van dom Petrus Celestinus Lou Tsen Tsiang, van de orde der Benedictijnen.

Als Chinees Minister van Buitenlandse Zaken was de thans gemijterde abt indertijd hoofd van de Chinese afvaardiging tijdens de ondertekening van het verdrag van Versailles. Na de dood van zijn echtgenote trad hij in 1927 in de orde der Benedictijnen.

het nieuws van vandaag

Nieuws is er niet veel, of het moest zijn dat Aneta zijn telegrafische nieuwsvoorziening van Curaçao hedenmorgen heeft hervat. Een gebeurtenis die men niet genoeg kan toejuichen, omdat mede in verband met de hernieuwde ontwikkeling der zaken in de Oost een behoorlijke en vlotte nieuwsvoorziening voor de West meer dan urgent is. Nu Aneta zijn dienst hervat heeft, willen wij nogmaals het ontstellende gebrek aan verantwoordelijkheid van verschillende Statenleden aanstippen, die om puur persoonlijke redenen o.a. dit landsbelang hebben menen te mogen boycotten als onderdeel van een onfraaie houding die dit college is gaan aannemen toen het in stede van een critisch samenregerend instituut, een oppositieblok à tors et à travers is geworden.

Doen wij dit, dan dient tevens gewezen te worden op Aneta zelf, dat indertijd toen de subsidie weer was toegezegd, toch meende en kruideniershouding te moeten aannemen en geen koffie leverde voor de eerste rekening was betaald. Alsof een gouvernement zo weinig credietwaardig is, dat men het grote staatsbelang van nieuwsvoorziening in de gebiedsdelen mag verwaarlozen.

De Landsradio was door de hervatte Aneta-dienst plotseling zo overstelpt, dat hij geen bezorgers meer had voor het AP-nieuws. Een en dezelfde bezorger moet het Aneta-nieuws binnen het Fort Amsterdam brengen en het AP-nieuws aan de Otrabanda-kant bij Beurs en Amigoe en voor wie de Curaçaose toestanden kent, is het wel duidelijk dat dit eerst enige tijd moet duren voor het ingewerkt is.

Uit het weinige, dat ons bezorgd werd, treedt naar voren: toenemende animositeit tussen Rusland en Griekenland, waarbij volgens de Oekraïne Griekenland een gevaar voor de vrede zou gaan betekenen; toenemende animositeit tussen Rusland en Engeland, omdat volgens Tass Engeland militaire installaties aan de Dardanellen heeft, welke volgens Londen in Griekenland zitten; toenemende animositeit in Palestina, waar de Britten een heel dorp hebben ingesloten en onderzoeken naar den euveldoener die verleden week een aanslag pleegde op het immigrantenschip.

De Positie der Katholieken in Tsjechoslowakije

Van den Praagsen correspondent van Christofoor:

In Tsjechoslowakije hebben de eerste vrije verkiezingen na de bevrijding plaats gehad. Het waren de verkiezingen voor de nationale vergadering — het Parlement der Tsjechoslowaakse Republiek. Zij hebben met 2.220.000 Tsjechische en 485.000 Slowaakse communistische stemmen ongetwijfeld een duidelijk succes voor deze partij opgeleverd. In het geheel werden nl. 7.200.000 stemmen uitgebracht, waarvan de communistische partij niet minder dan 38 pct. heeft verkregen. De verkiezingen hebben echter ook een geheel ander resultaat gehad; zij hebben het bewijs geleverd voor de grote verzetskracht van de niet-marxistische bevolkingsgroepen in Tsjechoslowakije — vooral van de Katholieken.

De Tsjechoslowaakse katholieken hebben vooral gestemd op de beide partijen, die de culturele eisen der katholieken in hun programma hebben opgenomen. Deze twee partijen zijn de Volkspartij in de Tsjechische gebieden Boheme, Moravië en Silezië en de Democratische Partij in Slowakije. De Slowaakse Democratische Partij was voorheen meer of minder een domein van de Slowaakse Protestanten. Een vooraanstaand lid van deze Partij, de heer Frastacky, gevolmachtigde voor de voedselvoorziening ,is echter ongeveer zes weken vóór de verkiezingen er in geslaagd, het Slowaakse Episcopaat te overtuigen van de eerlijke bedoelingen der Democratische Partij, welk heeft beloofd, de eisen der Slowaakse Katholieken naar voren te zullen brengen. De Democratische Partij heeft toegezegd, een katholiek dagblad te zullen doen uitgeven een drie-vierde katholieke meerderheid in het hoofdbestuur van de partij en in alle plaatselijke en provinciale besturen toe te laten. Men kan dus thans gerust zeggen, dat de Democratische Partij de representante is geworden van de politieke wilsvorming der Slowaakse Katholieken. Zoals bekend, is de partij, waarop vroeger de Katholieken stemden, wegens haar collaboratie met den vijand verdwenen. Het was de zg. Slowaakse Volkspartij van Hinka, welke zich zonder toestemming van de zijde van haar kiezers op dood en leven had verbonden met Nazie-Duitsland. Deze partij was overwegend verantwoordelijk voor de oprichting van de zg. „Slowaakse Republiek" onder Tiso.

Hoe staat het nu met de balans voor de Tsjechische en Slowaakse Katholieken? In Boheme, Moravië en Silezië heeft de Volkspartij 1.225.000 stemmen op zich kunnen verenigen; in Slowakije verkreeg de Democratische Partij 990.000 stemmen. Vergeleken met de verkiezingen van 1938 hebben thans ruim 300.000 kiezers meer op de Tsjechische Volkspartij gestemd dan toentertijd; voor de Democratische Partij bestaat geen mogelijkheid, om de resultaten te vergelijken, aangezien deze partij in 1938 niet bestond.

Men moet zich realiseren, dat de communisten hun aanhangers in Tsjechoslowakije een grote hoeveelheid voordelen kunnen verschaffen; op grond van de te Kosice (Kaschau) op het ogenblik van de bevrijding van het land van het Oosten door het Rode Leger (April 1946) tussen de partijen gesloten overeenkomst, verkregen de communisten in de eerste vrije regering van Tsjechoslowakije de volgende sleutelposities: het Ministerie van Binnenlandse Zaken (waaronder o.m. de politie ressorteert); het Ministerie van Voorlichting (waaraan o.m. ondergeschikt zijn de omroep, filmwezen en de culturele organisaties); het Departement van Onderwijs en het Ministerie van Landbouw (hetwelk is belast met de herverdeling van de grond, welke toebehoorde aan Duitsers, Hongaren en landverraders).

Tevens wezen de communisten op grond van deze overeenkomst een Tsjechischen en een Slowaaksen plaatsvervanger van den minister-president aan, terwijl de Slowaakse Democratische Partij destijds slechts Protestanten had benoemd als hoofden van de Departementen, waarop zij op grond van de overeenkomst van Kosice aanspraak mochten maken.

Het is duidelijk, dat de buitenlandse politiek van Tsjechoslowakije niet alleen voor de communisten, die weten, dat zij worden geruggesteund door de machtige Sovjet-Unie, maar ook voor de politiek niet-geïnteresseerden eenvoudigen kiezer, grote aantrekkingskracht heeft. Het is echter even duidelijk, dat op binnenlands-politiek terrein veel te winnen is voor den niet-communistischen kiezer, wanneer hij zijn standpunt trouw blijft, ook wanneer dit grote persoonlijke offers met zich medebrengt. Naast de Tsjechische Volkspartij en de Slowaakse Democratische Partij zijn het vooral de zg. nationale socialisten (de partij van Dr. Edward Benesj), welke in de verkiezingen als op een na de grootste partij naar voren zijn gekomen. Deze partij is nietmarxistisch en keert zich in binnenlands-politiek opzicht steeds meer af van de communistische partij, ofschoon zij natuurlijk gedwongen is, met deze partij en thans zelfs onder een communistischen minister-president samen te werken. Een eenzijdige zuiver linkse regering is in Tsjechoslowakije niet denkbaar, aangezien zij slechts over ietwat minder dan 51 pCt. van de uitgebrachte stemmen zou beschikken. Het voortzetten van de coalitieregering van het nationale front van Kosice is dus noodzakelijk. Dit impliceert, dat de communisten rekening moeten houden met de wensen der nationale socialisten, democraten en de leden der volkspartij, welke laatste drie partijen in binnenlands-politiek opzicht vele factoren hebben, die hen met elkaar verbinden. Een in sociaal en cultuneel opzicht katholieke politiek heeft dus feitelijk kansen op succes.

NAAR DE ARDENNEN.

Volgens radio-Brussel hebben de Belgische autoriteiten een gedeelte van de Ardennen ter beschikking gesteld voor de opleiding van Nederlandse troepen, daar Nederland geen terreinen heeft, die voor bepaalde wapenen en verschillende methoden van de moderne oorlogvoering geschikt zijn (Aneta, Washington, 26.8).

NIEUWS OVERAL

BLOEDHONDEN NAAR DE JODEN.

Meer dan 5000 Britse soldaten, uitgerust met alles — van tanks tot bloedhonden toe — bestormden het kleine Jodendorp Sedot Yam bij de oude Romeinse zeehaven Caesarea, teneinde huis voor huis op wapens, saboteurs en illegale inwijkelingen te onderzoeken. Op de rotsige heuvels rondom stonden de stellingen gereed, toen voor het krieken van de dageraad de soldaten op het dorpje aftrokken, volgens het communiqué om de mensen te grijpen, die het Britse schip Empire Rival in de Haifaanse haven de vorige week op wilden blazen. Brigadier Rh. Anderson vertelde aan de journalisten, dat dit dorp het punt was geweest, waar de vorige week 180 illegale inwijkelingen aan wal wisten te komen. De dorpsbevolking werd uit de huizen gehaald en binnen een tijdelijke omheining opgesloten om ondervraagd te worden. Onderwijl gingen de troepen huis in huis uit. Ongeveer 40 man werd opgesloten (Haifa, (AP) 26.8).

HOESSEINI OP HET GOUVERNEMENTSPLEIN.

Jamal Bey Hoesseini, waarnemend voorzitter van het Hoge Arabische Comité, heeft het gouvernementshuis te Jeruzalem bezocht om den Hogen Commissaris Cunningham het Arabische antwoord te overhandigen inzake de te Londen beroepen conferentie. Men vermoedt dat het antwoord instemmend luidt op conditie, dat er geen Joden deelnemen aan de besprekingen. Ook moeten de besprekingen openhartig zijn en niet tot een bepaalde phase van het Palestijnse vraagstuk worden beperkt. Het Comité zou tevens gaarne den Moefti uitgenodigd zien (Jeruzalem, (AP) 26.8).

BACILLENOORLOG.

Een getuige te Neurenberg vertelde aan het internationale hof voor oorlogsmisdadigers, dat Adolf Hitler in Juli 1943 aan Goering had opgedragen voorbereidingen te treffen om een bacteriologische oorlog te voeren. Bij Posen was toen een laboratorium waar bacteriën op grote schaal werden gekweekt. Alles was klaar en alleen de tijd ontbrak nog om voldoende bacteriën te kweken om het serum te maken, waardoor de Duitse soldaten en burgers zelf beschermd zouden worden. Men overwoog voorts om in Thuringen een instituut op te richten om de builenpest op de wereld los te laten. Beide instituten kwamen onder leiding van zekeren Dr. Blomher, die wist te ontkomen toen Posen genomen werd (Neurenberg. (AP) 26.8).

WAVELL IN CALCUTTA.

Onderkoning Wavell van Brits-Indië is per vliegtuig in Calcutta aangekomen. Terstond maakte hij een rondrit door de wijken, waar Hindoes en Muzelmannen met elkander waren slaags geraakt. Sir Frederick Burrows, gouverneur van Bengalen, vergezelde den onderkoning (Calcutta. (AP) 26.8).

ONGEHOORD SCHERP.

De „Pravda" beschrijft het ultimatum van de Verenigde Staten van Noord Amerika als ongehoord scherp en voegt er aan toe, dat Joegoslavië slechts schuldig is aan het feit, dat het op zijn wettelijke rechten staat.

Yakow Victorov, de buitenlandse commentator van het blad, zegt, dat de regering van de Verenigde Staten ageert tegen te wettige Joegoslavische regering, die maatregelen neemt om de verkrachtingen van de Joegoslavische souvereiniteit tegen te gaan. De Verenigde Staten zenden een nota naar Joegoslavië van ongehoorde scherpte, waarin geëist wordt, dat binnen 48 uur de geïnterneerde luchtpassagiers worden vrijgelaten. De Noordamerikaanse pers begint eenparig met een felle campagne tegen Joegoslavië en eist de meest rigoreuze maatregelen tegen dit Geallieerde land. (Moskou, (AP) 25.8).

ENGELAND EN DE DARDANELLEN.

Volgens het Russische nieuwsbureau Tass heeft Engeland oorlogsbases aan de Dardanellen, terwijl het bij Istanbool nog een vliegveld heeft en radar-stations aan de Turkse kust van de Zwarte Zee (Moskou, (AP) 27.8).

In Londen werd het bericht ten stelligste ontkend. Op „Oorlog" zeide men dat Tass wellicht een radar-installatie in Griekenland bedoelde, want zoals alle legers had het Britse leger in Griekenland radar-installaties (Londen, (AP) 26.8).

VIER DODEN.

Het Ansa-persagentschap meldt, dat vier Noordamerikaanse negersoldaten in de afgelopen nacht gedood werden tijdens een twee uren lang gevecht op het Livorno-plein met de Italiaanse politie. Vijf Italiaanse burgers werden gedood gedurende het gevecht, dat begon met een vuistgevecht tussen twee soldaten. (Rome, (AP) 25.8).

LA GUARDIA IN MINSK.

Fiorello la Guardia is met zijn gezelschap te Minsk aangekomen om namens de Unrra een inspectie te houden (Moskou, (AP) 26.8).

COMMUNISTISCHE INVLOED IN ZUID AMERIKA.

Noordamerikaanse Regeringsbeambten maken zich ten zeerste bekommerd over het gevaar van de Latijnsamerikaanse communisten voor de eenheid van het Westelijk Halfrond. Zij zetten, gesteund door de Verenigde Staten van Noord Amerika, een actie in om de Zuidamerikaanse landen te helpen met het verwijderen van de oorzaken, die de onrust veroorzaken. Ook willen zij medewerken aan het vestigen van een economische en politieke stabiliteit in de streken, waar vele communistische klachten op zijn minst gedeeltelijk rechtvaardig zijn.

Dit probleem wordt van zeer groot belang beschouwd, omdat de communisten trachten de eenheid in de beide Amerikaanse helften te splitsen en vooral de democratie in discrediet te brengen en dit zou een groot gevaar zijn in Zuid Amerika, dat door de Verenigde Staten van Noord Amerika, militair gesproken, beschouwd wordt als de Zuidelijke verdedigingslinie. Men dringt aan op de noodzakelijkheid de problemen, die hiermede in verband staan zo spoedig mogelijk te bestuderen en zich te concentreren op drie punten namelijk de Zuidamerikaanse democratische republieken te helpen in de strijd tegen het verspreiden van de communistische ideologie, ten tweede alles te doen om de saboterende methoden der communisten tegen te gaan en ten derde de eenheid en de veiligheid van het Halfrond te verzekeren.

In een aantal Zuidamerikaanse landen zijn de communistische groepen zeer actief in of hebben reeds in hun macht de zeelieden en transportarbeidersverenigingen getuige de pas plaats gehad hebbende stakingen der stuwadoors en spoorwegarbeiders in Brazilië en der havenarbeiders van Cuba.

Deze stakingen zijn vooral ook een gevaar in tijd van oorlog, omdat Zuid Amerika vele grondstoffen levert, die noodzakelijk zijn voor de oorlogvoering.

Het totaal aantal leden der communistische organisaties in de Zuidamerikaanse landen loopt reeds in de duizenden. Officieel wordt de groei na de oorlog beschreven als aanzienlijk. Op politiek gebied namen de aggressiviteit en de anti-Noordamerikaanse aanvallen van de communistische groepen in de laatste tijden belangrijk toe. (Washington, (AP) 25.8).

VLAK BIJ DE KUST OPGEGEVEN.

De Chileense zwemmer Jorge Berroetta, die van Frankrijk naar Engeland zwemmend het Kanaal wilde oversteken, heeft het bijna gehaald. Toen hij 15 uren en 46 minuten gezwommen had en nog maar een halve mijl (800 m.) van de Engelse kust af was, moest hij het opgeven wegens het verraderlijke water. Hij zeide dat hij een volgende poging zal doen, zodra het weer zulks toelaat (Dover, (AP) 26.8).

HALSEY IN VENEZUELA.

De grote Noordamerikaanse Admiraal Halsey bracht dezer dagen een bezoek aan Venezuela. Zowel de Venezolaanse Regering als de Noordamerikaanse Gezant boden den bezoeker vele attenties aan. Door Majoor Vargas, lid van de R.R.J., werd hij in het Paleis Miraflores ontvangen.

Daar vereerde de bezoeker Bolivar met een ridderlijke groet. Ook nam hij deel aan een banket, dat hem door den Noordamerikaansen Gezant werd aangeboden. Het Ministerie van Nationale Defensie gaf een receptie in de Country Club.

In de namiddag ontving de Noordamerikaanse held persvertegenwoordigers, waarbij hij het over de interamerikaanse coöperatie had, zonder onderscheid van welk land dan ook.

De heer Halsey verklaarde dat zijn reis uit eigen wil was en voor ontspanning om meer met de Latijns-Amerikaanse geest bekend te worden. De Scheepvaartschool maakte een goede indruk op den bezoeker: „De cadetten schijnen dappere mannen te zijn, vaderlanders, en zullen een belangrijke rol in de gewapende macht van Venezuela spelen in de toekomst."

Admiraal Halsey werd door de Regering tot Groot-Officier in de Orde van den Bevrijder benoemd.

HERZOG VRAAGT HULP.

Opperrabbijn Herzorg riep de medewerking der Katholieke Geestelijkheid in Polen in, om een einde te maken aan het anti-semietisme in Polen, waardoor de Joodse Polen genoodzaakt worden het land te verlaten en naar een veiliger woonplaats om te zien.

WERKSTAKINGEN IN ZUID AFRIKA.

In de goudmijnen van Zuid-Afrika gingen reeds 50.000 arbeiders tot staking over om betere lonen te verkrijgen.

Als de Directie der goudmijnen geen gunstige beslissing neemt binnen 48 uur, zullen 18 andere vakverbonden een sympathiestaking uitschrijven.

ONS KONINKRIJK

IJSSELBRUG HERSTELD.

De Heer W. Hupkes, president van de Nederlandse Spoorwegen heeft de Spoorwegbrug over de IJssel geopend voor het verkeer. Deze brug, een van de hoofd verbindingspunten tussen Oost- en West-Nederland werd in het voorjaar van 1945 door de terugtrekkende Duitsers vernield. Van de 18 grote bruggen die gedurende de oorlog vernield of zwaar beschadigd zijn, is dit reeds de elfde die weder opgebouwd is. (Aneta)

19.000 AUTO'S VOOR NEDERLAND.

De regering heeft voor het jaar 1946 deviezen beschikbaar gesteld voor de aankoop van 11.000 automobielen uit de Verenigde Staten, in welk cijfer de 3000 Nash-wagens, welke voor de artsen zijn bestemd, zijn begrepen. Op 15 Juni waren er van de 11.000 personenauto's 621 geleverd. Verder heeft de regering deviezen beschikbaar gesteld voor de aankoop van: 3661 personenauto's uit Engeland, waarvan er op 15 Juni 1015 waren geleverd, 1896 uit Frankrijk, waarvan er op die datum 172 waren geleverd, 535 uit Tsjechoslowakije, waarvan er 2 zijn geleverd, terwijl verder 1500 jeeps uit de Noordamerikaanse legervoorraden in Frankrijk zullen worden betrokken, welke voor burgerdoeleinden zijn bestemd.

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden zullen dus in totaal ongeveer 19.000 personenautomobielen in het jaar 1946 in Nederland worden ingevoerd. Dit dekt de behoefte natuurlijk in het geheel niet, daar deze op het ogenblik 70.000 stuks is.

Voor de oorlog reden er 100.000 personenwagens in ons land, waarvan de gemiddelde leeftijd 4½ jaar bedroeg. Van de 33.000 die er op het ogenblik rijden, bedraagt de gemiddelde leeftijd tien jaar.

(Curaçao noch Suriname worden in dit rapport genoemd — Red.).

DE KATHOLIEKE ARBEIDERS BEWEGING.

Zegen voor meer dan 200.000 werkers.

De Gelderlander geeft een korte opsomming van enkele veelomvattende aangelegenheden van wat in de korte spanne tijds na de bevrijding reeds te verzetten was.

Het consumentencrediet vroeg om een sociaal verantwoorde toepassing, waarvoor de K.A.B.-leiders terdege hebben gezorgd; de sociale verzekeringswetten vroegen om verbetering en uitbreiding; de D.U.W.-arbeiders en zij in de kampen voor de heropbouwwerken vroegen om speciale zorg.

Intussen werd met vasthoudendheid de geestdrift gewekt aan de interne organisatie van het verbond en een onomstotelijk bewijs voor het bestaansrecht niet alleen van de beweging, maar veel meer voor het onbeperkt vertrouwen der arbeiders vormt zeker het ledental, dat per 1 April jl. reeds de 200.000 ruim overschreed.

Het materiële niet alleen!

Maar niet alleen aan de stoffelijke belangen werd aandacht geschonken. Evenzeer aan de vorming en ontwikkeling van het kader, getuige de wederoprichting van tal van gewestelijke scholen en de voorbereidingen tot de opening in September van het Sociaal-economisch vormingsinstituut onder leiding van Dr. A. Olierook.

Met de verjonging van het kader — en dit zowel in de landelijke leiding als in de diocesane en plaatselijke besturen — gaat de verrassende groei van de Katholieke Arbeidersjeugdbeweging hand in hand. Het groots opgezette Congres van de Kajotters, dat op 25 Augustus in het Olympisch Stadion te Amsterdam zal plaats hebben, belooft een indrukwekkende manifestatie te worden.

Een eigentijds beginselprogram en de opstelling van een gedegen Urgentie-program getuigen, dat de leiding van de Katholieke Arbeidersbeweging zich van haar tijd en haar taak volkomen bewust is en alles wijst er op, dat zij ook in de naaste toekomst een steeds belangrijker rol zal gaan spelen in de geestelijke vernieuwing, de stoffelijke verbetering en de culturele verheffing van het katholieke arbeidende volk.

De instellingen.

De talrijke diensten en instellingen, als onderdelen der beweging, zijn — voor zover zij tijdens de bezetting mede ten onder gingen — weer opnieuw opgericht en vertonen alle een gezonde groei. Dit geldt speciaal voor de instellingen Herwonnen Levenskracht, de eigen spaarbank en de coöperatieve Levensverzekeringsmaatschappij. „Concordia", het eigen Priesterstudiefonds, het dagblad De Volkskrant, het Sanatorium Berg en Bosch, de drukkerij Lumax, de Centrale Propaganda Dienst. De instelling van een aantal raden, w.o. de sociaal-economische, de godsdienstig-zedelijke, de culturele, de financiële Raad en de Centrale Jeugdraad als adviserende, stimulerende en leidinggevende organen is mede een gevolg van het in omvang en betekenis toegenomen werk op godsdienstig-zedelijk, sociaal en cultureel terrein. Vooral op dit laatste gebied zijn tal van nieuwe plannen in voorbereiding, die erop duiden, dat binnen afzienbare tijd vooral ook het werk van de culturele verheffing van de arbeiders met hun gezinnen tot een belangrijke tak van activiteit zal uitgroeien.

OPLEIDING BUITENLANDSE DIENST BEGINT.

Een experiment van belang.

In kasteel Nijenrode te Breukelen zal in September as. het „Nederlands Opleidings Instituut voor de Buitenlandse Dienst" (NOIB) met ca. 125 leerlingen zijn intrek nemen. Dit internaat wil er door opleiding van geschikte krachten toe bijdragen Nederlands positie op de exportmarkt te herwinnen; het dankt zijn ontstaan aan het overleg in de bezettingstijd tussen drie figuren uit het bedrijfsleven: de heren A. Plesman, Ir. F. A. Roeterink en Prof. Weyer.

Ten behoeve van het nieuwe instituut wordt het interieur van de oude burcht thans naar de eisen des tijds ingericht, zij het dan dat de historische sfeer hier wel iets onder lijdt. Overigens waren de wanden reeds kaal sedert Göring, die ook dit kasteel kocht, de kunstschatten wegvoerde. De naam van de oude burcht aan de Vecht, die omringd is door heerlijke bossen, vijvers, parken en tuinen, betekent in modern Nederlands: nieuwe ontginning. Deze betekenis is symbolisch voor het nieuwe instituut. Ook dit gaat nieuw terrein ontginnen. Het begint daarmede evenwel een belangrijk experiment. Want Nederland heeft de krachten die men hier wil opleiden, hard nodig, maar het zal een gehele opgave zijn om leerlingen met middelbare schoolopleiding — ook al zijn zij intelligent — in een cursus van ruim twee jaar tot representanten tegenover het buitenland te maken, die méér zijn dan half-intellectuelen en flair-mannetjes.

Aan de andere kant moeten de jongelui — zoals de voorzitter van het voorlopig bestuur, Ir. A. Plate, tijdens een persconferentie zeide — ook niet te geleerd worden, doch zij moeten zich gemakkelijk kunnen bewegen. Zij moeten zijn „doe-mensen", vrij van snobisme, democratisch denkend, met veel esprit-de-corps. Aan de karaktervorming wordt in het „college" dan ook veel aandacht besteed. Buitenlandse leraren, die liefst geen Nederlands moeten spreken, zullen een passieve en actieve beheersing der vreemde talen bevorderen.

Het instituut kent zeven opleidingen, waarvan de leerstof ten dele parallel loopt, nl. voor handel, industrie, verkeer, bankwezen, journalistiek, consulaire- en diplomatieke dienst en het hotelvak, alle als basis voor verdere ontwikkeling in de practijk.

Het leerprogramma is omvangrijk. Zelfs van wijsbegeerte en psychologie wil men nog datgene medenemen, dat kan bijdragen tot een „practisch beeld der levende maatschappij". De studie is moeilijk te omlijnen, meent de rector Dr. D. M. E. Habbema, maar „the proof of the pudding is in the eating". Voorts wil men vooral aan sport, maar ook aan lezingen van prominente figuren, culturele voorstellingen en reizen een plaats inruimen. Met iedere godsdienstige overtuiging zal rekening worden gehouden.

De heer Plesman legde er de nadruk op, dat het nieuwe instituut, dat in het bestuur en de Raad van Toezicht vertegenwoordigers van diverse departementen, staatsbedrijven en tal van grote particuliere bedrijven telt, geen critiek inhoudt op bestaande onderwijsinstellingen, maar slechts een hiaat wil vullen. De hogeschool bv. kan de hier bedoelde krachten niet leveren: men leert daar te veel en eindigt te laat.

Het bedrijfsleven heeft grote sommen beschikbaar gesteld om de stichting, waarvan de oprichtingsacte op 1 Juli jl. werd verleden, mogelijk te maken. Ook hoopt men thans reeds aan een derde deel der nauwkeurig geselecteerde leerlingen een toelage op het cursusgeld van f 2500 per jaar te kunnen verlenen (al acht men zulks op den duur meer staatszaak).

In Maart 1948 zal de stichting beginnen met de bouw van een eigen instituut met accomodatie voor 250 jongens op een prachtig terrein in Twente, groot ruim 30 ha., dat is aangeboden door de gemeente Enschedé. Misschien zal op den duur eenzelfde opleiding ook voor meisjes worden georganiseerd.

TERUGGEKEERDE SS.-FRONTARBEIDERS.

Ruim 3000 Nederlanders kwamen via „Arbeidsinzet" en concentratiekamp „Amersfoort" in de Sovjet-Unie terecht, waar zij door de Duitsers gedwongen werden als SS.frontarbeiders dienst te doen. Zaterdag jl. zijn een vijfhonderdtal in Nederland teruggekeerd, die zowel in St. Valentin (Oostenrijk) als in Eindhoven door den officier-fiscaal aan een strenge politieke controle werden onderworpen. Deze gerepatrieerden beklagen zich over de behandeling, die zij bij de vervulling der noodzakelijke formaliteiten, als distributie, bevolkingsregister enz., ondergaan. Het blijkt, dat de meeste ambtenaren dienaangaande over geen instructies beschikken en overigens niet weten, dat deze menschen reeds te Eindhoven door de politieke zeef zijn gegaan. Inderdaad lopen er onder de SS-front-arbeiders, die op andere wijze in het Oosten kwamen, verdachte elementen rond, doch deze zijn er in Eindhoven, waar men over alle gegevens beschikt, reeds uitgehaald.

Missie Nieuws

MONSEIGUEUR VERTROKKEN.

Gisteravond is naar Nederland vertrokken Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao. Zeer velen, waaronder de meest vooraanstaanden uit alle kringen onzer maatschappij, waren ter afscheid aanwezig. Adjudant Kapitein Emile C. J. M. van de Laarschot was namens den Gouverneur aanwezig. Zijne Hoogwaardige Excellentie wordt vergezeld op haar reis door secretaris ad hoc Pater Rafaeël Bührs O.P.

Precies op tijd, om 20.30 uur, begon het prachtige vliegtuig zijn oceaanreis. Het correspondentie-adres van Zijne Hoogwaardige Excellentie in Nederland is: **Sint Theresiaplein 6, Maastricht.**

FRATER RADULPHUS GEHULDIGD.

Gisteren werd de jubilerende Frater Radulphus door de oud-leerlingen van Scherpenheuvel gehuldigd. Het feest begon met de H. Mis in de kapel van het Sint Vincentiusgesticht, waarna ontbijt. Daarna was er receptie met verschillende sprekers en een dankwoord van Frater Radulphus. Er werd gefeestmaald en gevoetbald.

Om 18 uur eindigde een uitstekende feestviering, waarbij de St. Vincentius Harmonie onder kapelmeester Julio J. Martina een groot aandeel had.

SPORT

K.S.C.

Gisteren werd de zevende verjaardag gevierd van de stichting der Katholieke Sport Centrale. Er werden voetbalwedstrijden gehouden door twaalf clubs. De uitgeloofde beker werd met glans door Ecuador gewonnen.

Kantoorvoetbal Postkantoor tegen Gasmaatschappij 1—1.

CURAÇAO VERLIEST.

Het klimaat doet zich ongetwijfeld gelden. Naar wij Zaterdag, net te laat voor ons blad, vernamen, heeft Curaçao met 2—3 de wedstrijd tegen Nijmegen verloren. Alle doelpunten werden na de rust gemaakt.

Officieus vernemen wij bovendien, dat Curaçao vermoedelijk nog een tweede wedstrijd tegen Feyenoord zal spelen.

PLATTNER FIETSKAMPIOEN.

Oscar Plattner, een Zwitser, heeft het internationale fietskampioenschap voor amateurs behaald door 12 seconden over 200 meter te rijden. Zijn voornaamste mededinger was Ale Scondorf uit Denemarken, die met een half voorwiel achterbleef bij Plattner (Zurich, (AP) 26.8).

Bovenwinden

BUS GEVRAAGD BIJ HET VLIEGTUIG.

Er is een bezwaar: De vliegpost gaat elke Zaterdag per K.L.M. van Curaçao. Het vliegtuig komt aan om kwart voor 12, gaat door naar St. Kitts, komt terug en vertrekt om 17.15 uur weer naar Curaçao.

De maal naar Curaçao wordt in de loop des ochtends gesloten, vóór aankomst van het vliegtuig al. Omtrent 13 uur wordt de post uitgedeeld, maar er is geen kans meer een of ander briefje gauw te beantwoorden per kerend vliegtuig, want de post is dan al gesloten.

Waarom niet ten minste op het vliegtuig en bus als laatste gelegenheid; zoals bij treinen? Het personeel van het vliegtuig zou dan gemachtigd moeten worden die post te behandelen tijdens de reis. Nog beter is de maalsluiting op het postkantoor te Philipsburg later te laten stellen en tevens een bus op het vliegveld, die vlak voor vertrek gelicht wordt.

Curaçao

JOSIAS L. HENRIQUEZ. GEHULDIGD.

Zaterdag omstreeks de noen verzamelde zich een keur van lieden uit handels- en andere kringen om hulde te betuigen aan den heer Josias Lopez Henriquez, die een kwart eeuw in dienst was van de firma Morris E. Curiel & Zonen, N.V., waar hij thans directeur is. Alle rangen en posities heeft de heer Henriquez doorlopen tijdens een carrière, die zonder onderbreking opwaarts ging.

Hiervan getuigden ook de verschillende sprekers bij een plechtigheid boven in het gebouw van de firma, waar allereerst de heer Alex Curiel een roerende toespraak tot den directeur hield. Ook Pedro Pinto A. getuigde van toewijding en ijver in een rede die van vurig Latijns temperament sprak, waarna de bekende redenaar Emilio Lopez Henriquez een toespraak hield vol Spaanse bezieling.

Een gouden horloge werd den jubilaris aangeboden, foto's werden gemaakt (door Fischer) voor een blijvende herinnering aan deze schone dag en onderwijl genoten allen van de dranken en spijzen, welke de firma Curiel met milde hand haar gasten bood.

Aan den heer Lopez Henriquez en zijn familie en vrienden, met name aan Mevrouw de Weduwe Julia Lopez Henriquez—Salas, bieden ook wij onze welgemeende gelukwensen aan.

DE BRAKKEPUTTERS.

Gisteren hielden de oud-leerlingen van Brakkeput hun jaarlijkse bijeenkomst op Huize Nooit Gedacht. Het werd een vruchtbare en gezellige dag.

DUURDER BROOD.

Na gehouden onderzoek door het Departement van Sociale & Economische Zaken is gebleken, dat de kosten van de broodbakkerijen sedert eind 1945 voornamelijk door de stijging der meelprijzen sterk zijn gestegen. Dit onderzoek vond plaats nadat de gezamenlijke bakkers gevraagd hadden om een broodprijsverhoging.

Gezien bovengenoemde stijging van de kosten, achtte het Departement het allezins gemotiveerd 1 ct. prijsverhoging per panfrances toe te staan. De prijs van een pan-frances wordt dus nu gebracht van 6 ct. op 7 ct. en de andere soorten brood naar verhouding van hu gewicht (RPD)

PADVINDERS NAAR ARUBA.

De katholieke padvinders zijn onder leiding van Broeder C. G. Grootens, Diocesaan Commissaris, met de „Johan Maurits" naar Aruba vertrokken, waar zij deel zullen nemen aan het A.B.C.-kamp.

WAARSCHUWING INZAKE PAKJESVERZENDING.

Er moet ernstig gewaarschuwd worden tegen het medegeven van pakjes van de Bovenwinden naar Curaçao. Niet dat de verzending, hetzij per KLM of per post, niet veilig zou zijn, doch de rompslomp die de ontvangers zich moeten getroosten om zulke pakjes in ontvangst te nemen is zo groot, dat de meesten ongetwijfeld liever niets ontvangen. Alvorens men dus pakjes verzendt, is het beter zich te vergewissen of de ontvanger bereid is enkele dagen van kantoor naar kantoor te lopen om inderdaad het pakje te krijgen. Wat onze redactie betreft delen wij vast mede, dat wij er geen tijd voor hebben, zodat alle pakjes die ons toegezonden worden en die niet zonder meer kunnen worden afgehaald, door ons rustig gelaten worden waar ze zijn. Naar wij vernemen doet zich hetzelfde voor met pakjes die uit Suriname komen en uit het buitenland.

Verleden week gewerd ons via de post een kaart van de KLM, waar in drie talen op vermeld was, dat er een aan ons geadresseerde zending was aangekomen en of wij die aan onderstaand adres wilden afhalen. Het adres was het nieuwe, wel ingerichte kantoor met Vrachtafdeling aan de Wolkstraat.

In het Engels was op de kaart aangetekend dat er borduurwerk van Saba in zat. Verder vermeldde de kaart een bedrag van 20 gld. (waarvoor stond er niet bij; de prijs was het niet, want die was voldaan, zodat het dus vermoedelijk de vracht was).

Aangekomen op de Vrachtafdeling kreeg onze besteller geen pak, waartoe hij was uitgenodigd, maar de raad een C-formulier te gaan halen. Nu weet vermoedelijk elke koopman wat een C.formulier is, maar wij weten het evenmin als de douane-lieden weten wat een cicero is.

Na lang wachten kreeg onze besteller op het douane-kantoor één C-formulier, dat wij onmogelijk konden invullen, omdat de meeste rubrieken ingevuld moesten worden met dingen die wij niet wisten (bijv. met welk schip het pak was aangekomen). Een van de weinige ambtenaren die werkelijk weet wat dienstbetoon is, is de heer Mussenden, die ons desgevraagd uit de droom hielp door in plaats van en C-formulier een D-formulier uit te reiken, duidelijk door zijn kleur onderscheiden van het mislukte C-ding. Daar de heer Mussenden wel weet dat wat voor kooplieden alleen een bekende penitentie is, voor ons iets volkomen vreemds was, had hij de vlotheid gehad het meteen in te vullen en af te tekenen. Waarom doen alle ambtenaren niet zo?

Opgetogen met het D-formulier, maar niet in een D-auto, naar de douane — dat was ons erbij gezegd — waar de heer Elias Aloysius Römer ons formulier 6151 uitreikte tegen betaling van 1,10 gld., hoewel er gezegd was dat er geen invoerrechten verschuldigd waren en de douane dus abusievelijk ons pak in de loods had gezet, waar behalve invoerrechten n.b. nog betaald moet worden voor het bewaren! Vijf keer was onze besteller inmiddels op en neer gevaren met het wrikbootje tussen het douanekantoor en de loods. Als nu aan een van beide kanten van het Waaigat een ambtenaar even de vriendelijkheid had genomen om uit te leggen wat er precies moest gebeuren, was het hele karwei in een paar uur — wat is een uur voor een ambtenaar? — gedaan geweest. Nu sjokte onze man op en neer en op en neer. Terwijl de douanemensen lustig voor het venster de tijd stonden te korten.

Ook formulier 6151 mocht evenwel niet baten. Maar het was nu van Donderdag Zaterdag geworden en wij besloten maar tot Maandagmorgen te wachten. Nu moest er eerst nog weer een bezoek aan de KLM worden gebracht en als die het hare erop gezet had, kon tenslotte het pak gehaald worden. Maar de pret was eraf.

Wij hebben al vaker op dit gebrek aan dienstbetoon gewezen bij velen onzer ambtenaren, die als geheel genomen een uitstekende naam hebben, omdat ze althans niet omgekocht kunnen worden. Want hoe deerniswekkend deze dagenlange procedure is, wij verkiezen haar toch boven de mogelijkheid, dat wij bijvoorbeeld het pakje los hadden kunnen krijgen door een steekpenning.

Een integre ambtennarij is de steun der gemeenschap. Maar wat wij critiseren, dat is het gebrek aan dienstbetoon.

SCHEEPSBERICHTEN.

24 Augustus.

Evelyn naar Bonaire; Carl Gorthon van Puerto Rico; Marpessia naar Maracaibo; Socrates naar Barranquilla; Windermeer Park naar Landsend; Samsylvan van Colon.

25 Augustus.

Selectee van Punta Piedra; Doure van La Guayra; Ephraim Brevard van Cristobal; Carl Gorthon naar Colombia; Samsylvan naar Antwerpen.

26 Augustus.

Cape Igvak van New York; Ephraim Brevard naar Rotterdam.

TIJDELIJK GEESTELIJK ADVISEUR.

Ter correctie van ons bericht in de Amigoe van 24 Augustus jl. moeten wij mededelen, dat de Zeer Eerwaarde Heer J. Henriquez het geestelijk adviseurschap van de Katholieke Partij wegens overdrukke werkzaamheden slechts tijdelijk aanvaard heeft.

R.K. PARTIJ WIL SPOED.

Anibal V. Viceisza Jr., secretaris van de Curaçaose R. K. Partij, zendt ons de volgende telegrammen die aan onderstaande adressen zijn verzonden:

Aan Professor Romme voorzitter R. K. Kamerfractie Den Haag, seinde men:

„Voornaamste richtlijn Hoofdbestuur Curaçaose Rooms Katholieke Partij in overeenstemming partijraad autonomie in Rijksverband zoals door statencommissie voorgedragen. Dankend voor verleende steun verzoekt dringend door regering te dienen ontwerp urgente wijzigingen staatsregeling bespoedigen.

w.g. Rozendal, voorzitter.
Viceisza, secretaris.

Aan Zijne Excellentie Dr. Jonkman, Minister Overzeese Gebiedsdelen Den Haag, ging het volgende:

„Hoofdbestuur Curaçaose Rooms Katholieke Partij en Partijraad, heden in vergadering bijeen, zeggen U dank voor hartelijke medewerking staten-commissie. Verzoeke dank overbrengen Minister-president, cabinet en Oud-Minister Logeman. Zijn overtuigd Uwer Excellenties streven de voorgedragen urgentie wijzigingen staatsregeling spoedigst aan de orde te stellen. Spreken groot vertrouwen in cabinet en Uw persoon uit.

w.g. Rozendal, voorzitter.
Viceisza, secretaris."

Suriname

DE SOVJETS EN SURINAME

Van bevoegde zijde wordt te Paramaribo het bericht van het Sovjet Agentschap Tass als zouden in Suriname ernstige protesten zijn gerezen tegen het aanwenden van Surinaamse militairen tegen de Indonesiërs als volkomen onwaar gekenschetst (Aneta, Paramaribo, 26.8).

Uit de Pers

PERSCONFERENTIE.

Journalisten moeten er voor zorgen, dat zij hun stokpaardjes niet te dikwijls berijden. Wij hebben een klein dozijn van die vervelende dieren op stal staan. Eén daarvan is het sprekende (stok)paard, dat zóveel mensen verveeld heeft, dat wij het op pensioen hebben gesteld. Een ander is de journalistiek zelve. En nog een ander is Curaçao (waar wij vier jaren in de passaat in de zon hebben rondgewandeld). Onlangs hebben wij die beide laatste dieren bereden. In het gebouw van de Regeringsvoorlichtingsdienst aan de Wassenaarseweg in Den Haag. Daar hield de Curaçaose autonomie-commissie persconferentie. Grote hovelingen van de Koningin der Aarde waren aanwezig. Kameraad Koejemans zat aandachtig te luisteren naar de uiteenzettingen van den Antillischen Gomez. Partijgenoot Voskuil maakte ijverig notities. En het zeldzame geval deed zich voor, dat der Maasbode hoofdredacteur Monseigneur doctor Witlox in persoon aanwezig was: een man met een vlezig en rose gelaat boven het paars zijner hoge waardigheid. Over het algemeen gaan wij nooit naar persconferenties. Zelfs niet wanneer er sigaretten worden uitgedeeld. Persconferenties leiden tot confectie-journalistiek. En confectie-journalistiek is naargeestige journalistiek, aldus lezen wij bij „Elsevier".

Maar wij waren blij, dat wij ditmaal gegaan waren, al waren er geen sigaretten en geen koekjes bij de thee. Want wij waren geboeid door Monseigneur Witlox. Hij spreekt heel exact en scherpzinnig. De woorden knappen in zijn mond als verse kaakjes. En de onbewogen ogen staan heel helder achter de glimmende brilleglazen. Monseigneur wist alles van Curaçao. Zijn vragen waren wel-gevormd. Hij moet een diepe studie van de vurige Willemstadse problematiek hebben gemaakt. Dit te ervaren was een genoegen, dat nog verdiept werd door de wijze waarop Dr. Da Costa Gomez den vragensteller beantwoordde. Het is altijd prettig een flonkerend steekspel des geestes bij te wonen. De man van de N.R.C., die naast ons zat, werd er opgewonden van. De zon scheen door de kathedraalachtige ramen. En de enigen, die onbewogen bleven voor het Caraïbisch tournooi waren: a) het borstbeeld in de hoek van de zaal; b) de juffrouw die de thee (zonder koekjes) rondbracht; c) een journalist die poppetjes zat te tekenen.

VIS WORDT IN ZEE TERUGGEGOOID.

Kapitalistische chaos in Europa.

Terwijl in de meeste Europese landen een groeiend gebrek aan voedsel bestaat zijn er weer andere, die hun overtollig voedsel niet kwijtraken. Niet alleen in Nederland werd groente doorgedraaid; onlangs geschiedde dit ook met 500.000 kroppen sla in Engeland. In Denemarken kan men het vlees en spek niet kwijt, en worden deze in de reeds overvolle koelhuizen opgeslagen. Er is zoveel, dat men de boeren heeft aangeraden geen vee meer te slachten. De Oostzee is dit jaar biezonder rijk aan vis. Maar de Deense autoriteiten beperken de vangst tot 1/10 van de normale, omdat zij er geen weg mee weten. Ook de Zweden zitten met een aanzienlijk overschot aan vis. Zij hebben aangeboden dit voor de halve prijs aan de landen in Europa te verkopen, die met voedselschaarste te kampen hebben, maar dit aanbod werd afgeslagen. Nu wordt 2/3 van de vangst weer terug in zee geworpen.

Emmastad

GEEN DALTON-MEHTODE.

Naar aanleiding van ons bericht jl. Vrijdag over eventuele invoering der Dalton-methode, deelt men ons mede, dat zulks voorlopig niet door zal gaan.

De onzedelijkheid van de dienstplicht — XI

Dienstplicht en Democratie

door

JOHN J. HUGO PR.

De revolutie zag de algemene dienstplicht als een verwezenlijking van de broederschap en de gelijkheid en een noodzakelijk middel voor de verdediging van de pas verkregen vrijheid.

De keuze van het middel was niet gelukkig. 4).

Zij voorzag niet dat haar uitvinding uiteindelijk de broederschap onder de mensen zou vernietigen door de bewoners over de gehele wereld voortdurend een bedreiging voor elkander te laten vormen, en dat de vrijheid en gelijkheid die zij voorstond iedereen gelijkelijk in een verschrikkelijke slavernij zou storten. Want wie zijn méér slaven, de millioenen, die onder de bedreiging van de zweep, pyramiden moesten bouwen, of de moderne millioenen die hun gezinnen, hun geluk en hun leven moeten opofferen, teneinde de wapens op te nemen om hun mede-slaven te bestrijden, in dienst van een demonische God die gelijk de Moloch der Karthagers, alleen bevredigd wordt door mensenbloed.

Er zou thans meer vrijheid en broederschap in de wereld zijn, als de revolutie meer geestelijk inzicht had gehad om het lage van het hoge in hun aspiraties te onderscheiden.

Maar de revolutionnaire ideeën werden in hun eerste begin verraden. De bourgeoisie — de rijken, kooplieden en fabrikanten — zij zijn het die door de Revolutie beloofde vrijheid hebben gekregen; maar niet de armen, niet de arbeiders en boeren, niet de gewone man. Zelfs vandaag aan de dag hebben deze laatsten in de grote democratische landen geen vrijheid gekregen. hoewel hun meesters leren dat het wel zo is.

Zo was de revolutionnaire idee van broederschap onpassend, tijdig, zelfs huichelachtig. Behoeft het dan nog verwondering te wekken dat onder wat men noemt gelijkheid en broederschap waarbij alle mensen de plicht hebben om voor hun land te sterven, slechts een gelijke verplicht wordt om hun leven op te offeren (en wel de jongen en machtelozen), terwijl hun broeders niet alleen rustig blijven leven maar zelfs nog door de oorlog materieel verrijkt werden.

De meerderheid kan de zedelijkheid niet bepalen.

De dienstplicht moet eveneens worden toegeschreven aan de onzedelijke leer van de revolutionnaire wijsgeren. welke zegt, dat de wil van de meerderheid van het volk de absolute en uiteindelijke beslissing moet geven omtrent wat goed en kwaad is. Alleen door middel van deze leer kon men aan de militaire dienst het karakter van dwang toevoegen. Sindsdien heeft de meerderheid, en niet een objectieve zedelijkheids-maatstaf, omtrent de geoorloofdheid en de juistheid van de dienstplicht beslist. In het midden latend of de stem van de meerderheid een geschikte wijze is om de bizonderheden van het maatschappelijk leven te bepalen, dit is in geen geval waar in zaken welke een zedelijk oordeel met zich mede brengen.

Deze laatste zaken hebben een diepere grondslag nodig, gelegen in de natuurlijke of zedenwet.

Afgezien van deze diepere grondslag is de stem van de meerderheid de beslissing van de „stam" de uitspraak van een primitieve bloedband.

Als zodanig zou geen ethische rechtvaardiging te vinden zijn in de rede of in het Evangelie, maar veeleer in de terugkeer tot een „stam-moraal" van de onbeschaafde volken. De morele sanctie van de dienstplicht is daarom uiteindelijk niet hoger dan die van de bloed-resten en bloed-wraak van de primitieve volken, waardoor zij gebonden worden om met bloed het leven van hun stamgenoten te wreken.

Vijandig tegenover de Democratie.

Het is daarom ook duidelijk dat de dienstplicht met slechts in strijd is met de zedelijke beginselen en de leer des Evangelies, maar ook met de democratische idee.

Er wordt hier uitdrukkelijk op gewezen, aangezien sommigen in de democratische landen haar rechtvaardigen als een democratische instelling; zij geven ter staving van hun bewering als reden op dat, in het stelsel van democratie de algemene dienstplicht een algemene verplichting is, zodat niemand die er voor geschikt is zich kan onttrekken aan de verplichting om op de een of andere wijze bij te dragen aan de nationale oorlogsinspanning. Toch heeft reeds de Revolutie, uitgaande van de wil der meerderheid, en zonder zich niet om de vrije wil van het individu te bekommeren, de toepassing van de dienstplicht eerst beperkt, zodat degenen die in staat waren om hem op politieke wijze te bestrijden er niet onder vielen. Toen dwong zij de rest om dienst te nemen.

De wil van de meerderheid werd als zo'n veilige gids beschouwd, dat de maatregel doorgevoerd werd, ondanks hevige tegenstand. Dwang dus en geen vrijheid is het wezenlijke geweest van de militaire dienstplicht; en dit in de naam der democratie.

De gehele geschiedenis van de beweging tot verspreiding van de democratische vrijheden bevestigt wat hier gezegd is over de tegenstelling tussen de democratie en de dienstplicht. De verspreiding van democratische vrijheden in de negentiende eeuw bijvoorbeeld werd hoofdzakelijk opgehouden — gelijk in Duitsland en in Hongarije — door de groei van het nationalisme en zijn onafscheidelijke gezel, het militairisme. Het is ook in de minst democratische landen, dat de dienstplicht zijn hoogste volmaaktheid bereikte: het Napoleontische Frankrijk, Pruisen en het Duitse Rijk van de negentiende en twintigste eeuw, het nationaal-socialistische Duitsland en Rusland onder Stalin, welk laatste land in feite meer dan ieder ander land in de geschiedenis het dichtst bij het doel: de gewapende staat, is gekomen. 7).

Engeland en de Verenigde Staten, daarentegen, de twee grote democratieën, waren de laatste die de dienstplicht invoerden; en dit deden zij slechts door „noodzaak" en met grote tegenzin.

Het is voor de democratieën geen compliment dat zij haar democratische plichten van dictators en autocraten moesten leren.

4) Er zijn andere middelen mogelijk. Zo sprak Mohanda Gandhi: „Het is overduidelijk, dat de Britse regering niet bereid is haar macht over de millioenen bewoners van Brits-Indië op te geven, tenzij dezen de kracht bezitten om zich aan die macht te ontrukken. Ik hoop dat Brits-Indië dit zal doen door zuiver zedelijke middelen".

7) Zwitserland is een uitzondering op deze regel: hier gaan democratie en algemene dienstplicht sinds lang samen. Maar in Zwitserland duurt de militaire oefening drie maanden, gevolgd door jaarlijkse herhalingsoproeppen van twee weken. Zulk een program verschilt zeer veel van het militairisme van de grote mogendheden en valt maar voor een beperkt deel onder onze veroordeling van de dienstplicht.

GEVOLGEN VOOR DE BESCHAVING.

In verband met al het vorenaanstaande zal men moeilijk kunnen volhouden dat de „ontdekking" van de dienstplicht in de moderne tijd, gelijk de langzame en geleidelijke erkenning van de zedelijke ontwikkeling, welke, na een lang tijdsverloop en geleidelijk aan een of andere grote zedelijke waarheid of wet aan het licht brengt, weliswaar van het begin af aanwezig, maar eeuwenlang verborgen gebleven als gevolg van dwalingen en verkeerde gewoonten. Zelfs wereldlijke geschiedkundigen, zien in het militairisme en daardoor in de dienstplicht —, welke het consequent doorgevoerde militairisme is, een van de meest ongelukkige gebeurtenissen van de negentiende eeuw. Kan zulk een ontwikkeling, welke overal als verkeerd en betreurenswaardig wordt beschouwd, haar oorsprong vinden in een zedelijk plichtsgevoel?

Deze schatplichtigheid aan de staat als aan een absoluut doel vindt haar oorsprong niet in rechtvaardigheid of ware vaderlandsliefde, maar in een ongeregeld nationalisme. In onze moderne tijd kan men deze soort „plicht" in toepassing gebracht zien door het Pruisische officierenkorps.

Het voorbeeld van Pruisen.

Koud, hoogmoedig en arrogant als zij is, vindt deze plichtsopvatting haar oorsprong in een ongeregelde begeerte naar persoonlijke roem, in een rassenwaanzin, in staatsvergoding; dit is heel iets anders dan het plichtsgevoel dat ons door het redelijk verstand of door de leer van Jezus wordt voorgehouden. Als wij een zedelijke rechtvaardiging zouden moeten zoeken voor de dienstplicht en de daaraan ten grondslag liggende plichtsopvatting, die zijn aanvaarding zou moeten billijken, dan zouden wij deze alleen kunnen vinden in de Pruisische zedenleer of een soortgelijk stelsel, waarvan de uiteindelijke sanctie nauw verwant is aan Kants „categorische Imperativ", dat is een blind plichtsbesef, zonder enige houvast, noch in het verstand, noch in de openbaring. Zulk een „categorische Imperativ" vindt men in de wil van de meerderheid, in de rasvergering en staatsvergoding. Dat het Pruisische stelsel nationalisme en militairisme het best bevredigt, blijkt wel uit de getrouwheid, waarmede andere landen dit stelsel hebben nagebootst.

Zelfs de president van de Verenigde Staten heeft dienstplicht in vredestijd voor het democratische Amerika voorgesteld.

En deze bereidheid en „noodzaak" om het Duitse stelsel over te nemen, Pruisisch en militairistisch als zij is, toont weer eens aan hoe onmogelijk en afbrekend de oorlog werkt op de beschaafde wereld; want het toont aan, dat als macht de basis zal moeten zijn van de internationale orde en de maatstaf waarnaar de nationale grootheid gemeten wordt, de beschaving nooit verder zal gaan dan die van de meest barbaarse landen, aangezien de andere landen dan gedwongen worden om dezelfde barbaarse systemen in te voeren, teneinde hun eigen macht en nationale belangen te beschermen.

En het is de dienstplicht, meer dan enige andere factor (afgezien van de geestelijke ontwrichting en verwildering die achter het gehele proces schuilt), die in onze dagen de mensen weer heeft teruggebracht naar de barbarij naar de primitieve idee van de gewapende natie.

Positie van de H. Stoel.

De Heilige Stoel, de door God aangewezen leraar van de zedenleer aan de volken, heeft zich niet laten misleiden door de „zedelijke verplichting", waarover wij het zoeven hadden.

Paus Leo XIII zag al in 1894 de waanzinnige bewapeningswedloop welke op de Frans-Duitse oorlog volgde en protesteerde ertegen in de volgende woorden: „Wij aanschouwen Europa's toestand. Vele jaren reeds is de vrede meer schijn dan werkelijkheid geweest.

Aangegrepen door wederzijdse achterdocht, zijn bijna alle landen een bewapeningswedloop begonnen. Onervaren jongens worden verwijderd uit de huiselijke omgeving en van de invloed en leiding hunner ouders, beroofd om midden in de gevaren van het soldatenleven geworpen te worden; krachtige jongemannen worden aan de landbouw, aan verdelende studiën, aan hun beroepen en bezigheden ontrukt en onder de wapenen gebracht. De vermogens van de Staten raken uitgeput door de enorme bewapeningslasten, het nationale inkomen wordt vergooid, en particuliere goederen worden aangetast; en deze zo genaamde gewapende vrede welke thans heerst kan niet veel langer duren. Kan dit wel de normale toestand van de menselijke gemeenschap zijn? (Apostolische Brief: „Praeclare Gratulationis").

Men lette er op dat de veroordeling van den Paus dezelfde argumenten bevat welke wij in het Tweede Hoofdstuk dezer verhandling aanvoerden: de dienstplicht heeft een kwade invloed op de jeugd, hij vervreemdt de jeugd van haar roeping; hij stoort de normale orde der gemeenschap.

Ontwapening het fundamentele punt.

Paus Benedictus XV heeft hieraan later nog duidelijk toegevoegd dat de dienstplicht zelf de oorzaak van de oorlog is. In zijn beroemd „Dès le Debut", welke in het midden van de Eerste Wereldoorlog verscheen (Augustus 1917) en waarin hij er bij de oorlogvoerenden op aandringt om de wapenen neer te leggen en vredesonderhandelingen aan te knopen, zet hij uiteen dat ontwapening een noodzakelijke vereiste voor de ware vrede is. Later gaf Kardinaal Gasparri, de toenmalige Pauselijke staatssecretaris een officiële interpretatie van deze toestand in brieven, welke hij zond aan Lloyd George, Eersten Minister van Engeland en aan Aartsbisschop Chesnelong van Sens.

Volgens deze interpretatie betekende ontwapening niet slechts de oplegging van een paar slagschepen, maar betekent zij: het einde van de militaire dienstplicht. Aangezien slechts hierdoor de regeringen in staat zijn om de onmetelijke legers op de been te brengen, welke noodzakelijk zijn voor het voeren van de moderne oorlog, kunnen alleen door een eind aan de dienstplicht de oorlogen uit de wereld worden gebannen.

De Heilige Vader haalde het voorbeeld aan van Engeland vóór de oorlog om aan te tonen, dat de dienstplicht normaal geen noodzakelijke vereiste is voor de nationale veiligheid.

Ontwapening is ook één van de vijf door Paus Pius XII aangegeven beginselen, welke voor een rechtvaardige vrede vereist worden (Kerstboodschap 1941).

Het Pauselijk standpunt.

Het is merkwaardig, dat de Heilige Stoel de dienstplicht, door velen beschouwd als een plicht jegens het vaderland en tevens een zedelijke verplichting, bestrijdt op grond dat hij tegen het belang van het vaderland is. Ofschoon, met andere woorden, de Heilige Stoel niet ontkent dat theoretisch een oorlog gerechtvaardigd kan heten, en dat het soldaat — zijn op zich niets verkeerds inhoudt, houdt hij toch vol dat beide naar buiten een kwaad zijn omwille van het grote nadeel welke zij aan de gehele wereld en aan de afzonderlijke landen toebrengen.

De dienstplicht als de uiterste vorm van het militairisme brengt zulke grote gevaren voor de jeugd en zulk een ernstige ontwrichting van de openbare orde met zich mee dat hij, afgezien van zijn noodlottige invloeden op de internationale gemeenschap, in strijd is met de beste belangen van de landen die hem aanvaarden, en daarom is hij verre van een plicht van vaderlandsliefde. Zij die beweren dat de dienstplicht gebaseerd is op de zedelijke verplichting vinden in hun opvatting geen steun in de leer der Pausen. Hier is tenslotte het hoofdargument tegen de dienstplicht het argument ad hominem, namelijk dit: en dat hij in strijd is met het belang van de natie welke hij heet te dienen.

Wanneer wij daarom, gelijk aan het begin van deze verhandeling geschiedde, zeggen, dat de moralisten in het algemeen aan het vraagstuk van de oorlog niet de vereiste aandacht hebben geschonken, moet daaraan toegevoegd worden, dat hoewel sommige minderen zwegen, de Pausen, de hoogste zedelijke leraren op aarde, steeds hun hoge zending getrouw zijn geweest en de wereld steeds de richtlijnen hebben aangegeven. De moeilijkheid is geweest, dat vele katholieken in de onderscheidene landen, zelf te veel invloed van het nationalisme ondergingen en hebben nagelaten de richtlijnen dien hun door den plaatsekleder van Christus gegeven werden, op te volgen. uit te leggen en toe te passen.

Tot besluit: Van de zedelijke kant bezien, moet de dienstplicht beschouwd worden als in strijd met de democratische beginselen, als een aantasting van de individuele rechten, een schending van het huisgezin en als in strijd met de plicht van vaderlandsliefde welke de burgers aan hun land verschuldigd zijn.

Voorts kunnen wij zeggen dat de dienstplicht, aangezien hij het voornaamste kenmerk is van het militairisme, en dit, op zijn beurt het onvermijdelijk gevolg is van overdreven nationalisme, in strijd is met de internationale vereniging van alle volken welke door de christelijke naastenliefde wordt vereist en in de leer van het Mystieke Lichaam van Christus ligt opgesloten.

EINDE.

Sociale Beweging

De afgelopen week stond in het teken van het onderwijs. Maandag 12 Augustus hield de vereniging voor onderwijzers en onderwijzeressen de zevende congresdag. Deze vereniging „Don Bosco" is wellicht wel de best georganiseerde vakbond, die er op Curaçao bestaat. Op de dag van het congres beklemtoonde de adviseur de twee sociale verlangens, die er onder de onderwijzers leven, betere salarissen, en zo mogelijk een oplossing van het huizenprobleem. Door de verandering in het Onderwijsbesluit, deze week juist verschenen (P.B. 125) kwam het gouvernement aan het eerste sociale verlangen tegemoet. Men is hier dankbaar voor.

Op de huldiging van Frater Radulphus kwam de waarde van den onderwijzer voor de gemeenschap sterk naar voren. Zeer opvallend was de rede van de oud-voorzitter van de Volksbond de heer J. H. Sprockel.

De „La Union" bood deze week een overzicht over de geschiedenis van de sociale wetgeving op Curaçao in zeer grove trekken. Men dient niets te vergeten en het is goed eens om te kijken, om beter vooruit te kunnen zien.

Men gaat na waar er op kantoren en winkels nog geen vacantie gegeven wordt. Een mooi werk voor „Sceom".

De „Volksbond" verhoogde de uitkeringen bij dood en ziekte der leden. Men heeft het plan opgevat een vergadering bijeen te roepen van de vrouwelijke leden van de Bond (wat zal daar veel gepraat worden).

Overigens is er op het gebied van de sociale beweging niets meer te vertellen, als alleen, dat de honden niet meer vrij rond mogen lopen.

C.R.V.B.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

VENEZOLAANS-MEXICAANSE VRIENDSCHAP.

Het Mexicaans Gouvernement heeft aan Venezuela een standbeeld van Morelos ten geschenke gegeven, dat op een van de voornaamste pleinen van Caracas zal worden geplaatst. Dit standbeeld van den priester Morelos, den initiator van de Mexicaanse vrijheidsoorlog, gegeven aan Venezuela, bewijst de hartelijkheid tussen Venezuela en Mexico; zoals men zich wel zal herinneren werd de 24e Juli jl. een standbeeld van Bolivar in de hoofdstad Mexico onthuld.

EXPLOITATIE MEXICAANSE OLIEBRONNEN.

Een bericht uit Mexico Stad zegt, dat de regering particulieren uitnodigt om de petroleumvelden te exploiteren en te exploreren. Dit is de eerste oproep sedert in 1938 het merendeel der buitenlandse petroleumbezittingen werd onteigend.

Volgens nadere berichten betreft het hier de exploitatie van 30.000 ha. terrein in het noordwesten van de staat Sinaloa. Gemengd kapitaal zou zijn toegestaan hetgeen men opvat als regerings- en particuliere deelneming, doch niet als participatie van buitenlanders.

ITALIANEN NAAR VENEZUELA.

Het blad Ultimas Noticias bericht, dat José Pirrone, President van de Vereniging Vrij Italië van Venezuela verklaarde, dat Italië massa immigratie van Italië naar Venezuela zal bevorderen.

MACHINERIEËN VOOR VENEZUELA.

Het blad „El Universal" bericht, dat volgens invoerstatistieken, Venezuela tot de maand Mei van dit jaar een hoeveelheid van 10.060.697 kilogrammen aan machinerieën van verschillende soorten, voor de landbouw heeft ontvangen.

De Algemeen Militair Commandant te Curacao

MAAKT BEKEND

dat de aanmelding voor MATROOS en MARVA (Marine Vrouwen afdeeling) voor het eiland ARUBA kan plaats vinden

in het SAVANETAKAMP:

a. **Voor matroos**

Op Woensdag 28 Augustus 1946 van 08.00 uur tot 15.00 uur.

b. **Voor Marva**

Op Donderdag 29 Augustus 1946 van 08.00 - 15.00 uur.

EISCHEN VOOR TOELATING

1. Leeftijd:
   VOOR MATROOS 17 - 18 - 19 jaar;
   VOOR MARVA minimum leeftijd 21 jaar;
2. Ongehuwd
3. geneeskundig geschikt worden bevonden;
4. kunnen lezen, een leesbare hand kunnen schrijven, benevens kennis van de vier hoofdbewerkingen der rekenkunde met geheele getallen (blijkende uit een af te leggen proef);
5. goede kennis van de Nederlandsche taal bezitten, blijkende uit het lezen en verklaren van een eenvoudig stukje proza en het neerschrijven zonder grove taalfouten van een dictee;
6. blijk geven van een normaal bevattingsvermogen;
7. politiek betrouwbaar zijn, waartoe eenige aanbevelingen moeten worden overgelegd (niet door familieleden) waaruit onder meer dient te blijken de gezagsgetrouwheid en koningsgezindheid zoowel van den sollicitant als van het gezin waartoe hij behoort en die overigens een helder inzicht dienen te geven in de karaktereigenschappen van belanghebbende, zooals ijver, gedrag, ondergeschiktheid, eerlijkheid, betrouwbaarheid enz.

De Algemeen Mil. Commandant vnd.

H. J. Suermondt.

Bekendmaking

De openbare markten te Oranjestad en St. Nicolaas zullen den 31n Augustus a.s. gesloten zijn.

De markt te St. Nicolaas zal 30 Augustus a.s. van 5.30 tot 10 uur v.m. en van 3 tot 6 n.m. worden geopend gesteld.

De wnd. Gezaghebber van Aruba,

Schütte